

Beteckning: _____

Institutionen för matematik, natur- och datavetenskap

Utemiljöns påverkan på leken
- En studie kring de platser barnen väljer bort.

Anja Mistrén
Ht-2008

10p C-nivå

Lärarprogrammet 140p

Handledare: Fredrik von Euler

Examinator: Christina Hultgren

Sammanfattning:

Miljön runt barnet har en stark påverkan på leken. Syftet med studien är att belysa de platser på förskolegården som barnen väljer bort. Hur ser miljön ut och fungerar kring dessa platser, väljer flickor och pojkar bort olika platser och i så fall varför? 31 barn på två förskolor har intervjuats med kvalitativa intervjuer som bas. Även pedagogens tankar kring platsen har belyst. Resultatet redovisas i fyra huvudkategorier baserade på de fyra platser som framkom. Resultatet tolkas även utifrån ett genusperspektiv. Tidigare forskning visar bl.a. att flickor och pojkar förknippar platser och lekar efter rådande könsmönster vilket tydliggörs i diskussionen. Vidare framkom att verbala regler samt att inte kunna göra platsen till sin egen var starka faktorer som gjorde att barnen valde bort vissa platser på förskolegården.

Nyckelord: Förskolegård, genus, lek, miljö

Innehållsförteckning

Innehåll

1 INLEDNING	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Litteraturgenomgång	2
1.2.1 Flickor, pojkar och subjektskapande	2
1.2.2 Lekens betydelse	2
1.2.3 Vygotskijs teori om lek	3
1.2.4 Tidigare forskning kring miljöns betydelse	3
2 Metod	5
2.1 Urval	5
2.1.1 Beskrivning av förskola 1 och 2	5
2.1.2 Förberedelser och etiska överväganden	6
2.2 Datainsamlingsmetod	6
2.3 Procedur	7
2.4 Analysmetod	8
2.4.1 Reliabilitet	8
2.4.2 Validitet	8
3 Resultat	9
3.1 Barnintervjuer	12
3.2 Lek och känslor	13
3.3 Sammanfattning av resultatet	13
4 Diskussion	14
4.1 Tillförlitlighet	14
4.2 Teoretisk tolkning	14
4.3 Avslutande sammanfattning	15
4.4 Tolkning ur ett genusperspektiv	16
4.5 Slutsatser samt förslag till fortsatt forskning/praktisk tillämpning	17
5 Referenser	18

1 INLEDNING

Syftet med uppsatsen är att belysa utomhusmiljön på två förskolegårdar och de platser barnen väljer att inte vistas på. Uppsatsens fokus ligger på miljön och hur den ser ut och fungerar på de platser barnen väljer bort. De miljöer barnen vistas i är många gånger valda av oss vuxna. Barnens rörelsefrihet är starkt reglerad och de är ofta hänvisade till förskolegården och dess utomhusmiljö. Många barn vistas långa dagar på förskolan och tillbringar många timmar utomhus där. Detta gör att utomhusmiljön och dess utformning får en stor betydelse och påverkan på barnen och deras lek. Jag vill med det här arbetet rikta uppmärksamheten mot miljön på förskolegården och visa hur den påverkar barnen. Genom att inta ett barnperspektiv får vi en inblick i barnens tankevärld kring dessa platser och kan på så vis göra dem delaktiga i förskolemiljöns utformning. Studien antar även ett genusperspektiv för att se om det finns skillnader i pojkar och flickors val av platser.

1.1 Bakgrund

Utemiljön och dess utformning har en stark inverkan på barnens lek och deras sociala interaktion. En utemiljö kan inspirera till lek och utforskande, den kan ge en känsla av trygghet och lugn samtidigt som den utmanar barnen motoriskt och emotionellt. Samtidigt kan den också döda leken och ge upphov till konflikter och samarbetsvårigheter, den kan ge känslan av olust och fungera utvecklingshämmande. Liksom miljön har en påverkan på leken påverkar den också valet av platser för flickor och pojkar. I leken är barnet i tätt samspel med miljön och signalerar därmed en del av vem barnet är. Detta gör att en del platser blir problematiska för barn att vistas på Davies (2003) om den bryter alltför mycket mot de könsroller de förväntas leva upp till. Barn måste i sitt utforskande av miljön finna bekräftelse på olika sidor av sig själv Mårtensson (1993) eftersom miljön och leken är starkt förknippad med manligt respektive kvinnligt.

Förskolegården har blivit central i många barns uppväxtmiljö. Mårtenssons studie (2004) visar att de lekredskap som ofta förekommer på en förskolegård används olika beroende på omgivningen runtomkring. En naturmiljö som komplement tycks vara en förutsättning för att leken ska ta ett djupare perspektiv.

I Lpfö98 löper leken och dess betydelse för barns lärande som en röd tråd genom hela läroplanen. Vikten av att barn får möjlighet att leka upprepas gång på gång. Vi kan i Lpfö98 läsa: Miljön skall vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten skall främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. Verksamheten skall bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära skall utgöra grunden för den pedagogiska verksamheten. Här beskrivs också vikten av att förskolan erbjuder barnen en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet. En miljö som inspirerar barnen att utforska omvärlden. Utomhusmiljön benämns på det sätt att den bör ge barnen möjlighet till lek och andra aktiviteter både i planerad och oplanerad miljö.

Frågeställningar

1. Vilka platser på förskolegården har barnen valt bort och varför?
2. Väljer flickor och pojkar bort olika sorters platser?
3. Vad är pedagogens tankar kring dessa platser?

1.2 Litteraturgenomgång

1.2.1 Flickor, pojkar och subjektskapande.

Davies (2003) beskriver en teori om hur pojkar och flickor formas till individer och hur de påverkas av samhället. Hon menar att det är diskurserna i samhället som formar individen, dvs. de förväntningar och de strukturer som är inbyggda i vårt samhälle. En flicka förväntas bete sig på ett annat sätt än en pojke och som en följd av det även leka andra lekar. Barnet lär sig att positionera sig som pojke eller flicka och detta tränas och avspeglas i leken och genom de platser de väljer att vistas på. Davies menar att detta leder till såväl yttre som inre begränsningar hos individen. De yttre begränsningarna kan bestå av vilka leksaker som är ok att använda sig av i leken eller vilka platser som är mest lämpliga enligt rådande könsmonster. De inre begränsningarna består i vilka känslor de förväntas ha och ge uttryck för, det som är ok för en flicka att tycka och göra behöver inte passa in i en pojkes förväntade mönster. Svaleryd (2002) beskriver hur det inom forskningen talas om pojk och flickkulturer. Med det menas den kollektiva förankringen av normer och förväntningar som barnen delar i vardagen. Flickor är söta, snälla och små hjälpredor medan pojkarna är busiga, aktiva och kräver uppmärksamhet. Hwang, Nilsson (2003) beskriver samma fenomen och riktar även sin blick mot hur viktig könsidentiteten är för barnets självbild. D.v.s. det som barnet känner och uppfattar sig som. Beroende på om barnet är en pojke eller en flicka finns det både sociala och kulturella mönster som skiljer könen åt. Beteenden, värderingar och normer från samhället skapar förväntningar på barnet som i sin tur påverkar deras uppfattning om hur de förväntas bete sig utefter sin könsidentitet menar Hwang, Nilsson (2003).

De beskriver hur barns lekar redan i treårs ålder präglas av deras könsroller. Det visar sig genom att barnen väljer lekar och leksaker utefter vad som förstärker deras kön. Flickorna tycks dras åt mer omhändertagande lekar medan pojkarna väljer att leka tjuv och polis, brandman och andra rörelseintensiva lekar. Vidare beskriver Hwang, Nilsson hur man kan se en skillnad i att pojkar hellre vistas utomhus medan flickorna väljer att leka inomhus. Skillnaderna som visar sig i barnens lekar beskrivs även av Wahlström (2003). Pojkarna för hela tiden en kamp sinsemellan när de leker i grupp. De slåss och tävlar mot varandra för att förstärka sina könsroller, att bli betraktad som en tjejk är det värsta som kan hända menar Wahlström. Hon beskriver också hur man tydligt kan se en skillnad på platser barnen väljer att leka på. Pojkarna leker mycket utomhus med fri lek utan vuxeninblandning medan flickorna gärna befinner sig i närheten av de vuxna.

1.2.2 Lekens betydelse

I Lpfö98 beskrivs hur leken är kärnan för barnets utveckling och lärande. Pedagogerna ska medvetet använda sig av leken för att varje barn ska kunna utvecklas optimalt. Där beskrivs hur fantasi, inlevelse, kommunikation och förmåga till symboliskt tänkande påverkas positivt av leken. Barnen lär sig samarbeta och lösa problem. När den skapande och gestaltande leken äger rum får barnet möjlighet att bearbeta upplevda känslor och erfarenheter. Lekens vikt betonas inom utvecklingspsykologin där leken beskrivs som barnets verktyg för att förstå sin omvärld Hwang Nilsson (2003). I sin egen värld får barnet chansen att bearbeta världen och få kunskaper om den. Barnet kan i leken pröva och utmana världen runtomkring utan att det för den delen blir otäckt. I leken tränar barnet på de normer och roller som finns i samhället och bygger upp sin identitet och självkänsla genom leken. Leken är psykologisk, pedagogisk och socialt betydelsefull skriver Hwang Nilsson (2003), den är sig själv nog.

1.2.3 Vygotskijs teori om lek.

Vygotskij talar om den potentiella utvecklingszonen som barn bör befinna sig i för att ett lärande ska uppstå. Med det menar han den gråzon som finns mellan den kunskap som barnet redan behärskar och den kunskap som barnet ska uppnå. I leken sker ett lärande Vygotskij (1981), barnet kan i leken befinna sig över sin förmåga och utmana och pröva på saker de inte behärskar i vardagen. Det kan vara känslor såväl som rent motoriska färdigheter. Detta menar Vygotskij gör leken till den viktigaste källan för utveckling av tanke, vilja och känsla. Leken har en estetisk form på så vis att det är känslan som i hög grad påverkar leken och dess utformning. I leken kan barnet bearbeta tidigare upplevelser och ge dem liv genom att dramatisera. Vygotskijs pedagogiska teori (1999) grundar sig på en marxistisk syn som innebär att människans tankar och medvetande samspelar och påverkas av miljön runtomkring. Ett lärande har alltid en social karaktär menar Vygotskij och är beroende av verkligheten runtomkring oss och de erfarenheter vi bär med oss.

1.2.4 Tidigare forskning kring miljöns betydelse.

Vikten av en naturmiljö betonas starkt av Mårtensson (1993). Hon pekar på vikten av att barnet fritt kan röra sig i miljön och uppleva den på sina egna villkor. Att miljön inte formats av vuxna verkar ge barnen en friare och mer fantasifull lek. Det måste finnas utrymmen där barnen kan gömma sig och skapa sina egna platser på menar Mårtensson en miljö där barnet kan åstadkomma förändringar i miljön och där barnet sätter sina egna regler för vad som ska ske. Barnens rum på förskolegården måste erbjuda barnen upplevelser och utmaningar för alla sinnen. Miljön ska utmana och leda till lust och nyfikenhet att utforska sin omvärld. Miljön bör präglas av en balans mellan mångfald, oordning och ordning skriver Skantzé (1998) där barnet kan uppleva med kropp, känslor och sinnen. Miljöpsykologin (Grahns 1997) menar att det finns ett samband mellan miljöns utformning och människans agerande. Vi skapar ett sammanhang i tillvaron i samspel med miljön runtomkring oss. Utemiljön kan uppfattas som en trygg ram där spontana aktiviteter kan ske, den kan vara utformad så att den underlättar det sociala samspelet mellan barnen och inspirerar dem till att upptäcka sin omgivning skriver Grahns (1997). Med mycket naturmaterial och ett rikt utbud av platser främjas leken och det sociala samspelet ökar. Barn behöver platser för aktivitet men också undanskymda platser där de kan dra sig undan för att vila och hämta kraft skriver Grahns (1997).

Förskolegården kan vara utformad så att den försvårar barnens lek och tar död på upptäckarglädjen och fantasin. En mörk och risig natur där barnet inte finner något samspel med miljön kan ge en stark känsla av otrygghet och otrivsel och försvåra för barnet i leken. Miljön runt barnet kan också vara så kal och intetsägande att den inte ger upphov till någon lek helt enkelt för att där inte finns någonting att upptäcka. En annan anledning som försvårar barnens lek är de verbala gränser som vi vuxna sätter upp för barnen. Med det menas de regler som gäller på vissa platser, exempelvis: sanden ska vara i sandlådan, cyklarna använder vi på asfalten och kojorna bygger vi vid buskarna osv. Barn har behov av att skapa en känsla av helhet Grahns (1997) men med för många verbala gränser kan förskolegården förvandlas till ett myller av platser som liknar ”isolerade öar” Grahns (1997) med speciella regler för varje plats. Detta försvårar för barnen då de behöver röra sig över stora ytor och göra gården och platserna till sina egna.

En annan aspekt som lyfts fram i litteraturen är frågan hur mycket spår vi tillåter barnen att lämna i miljön. Barnen blir dagligen tillsagda att städa undan efter sig efter dagens lek. Grahn (1997) menar att detta inte främjar leken då barn förknippar sig själva med miljön i leken och då kan uppleva det som att de faktiskt städar bort en del av sig själva. Det finns också risk att de upplever det som meningslöst att bygga och forma saker i miljön då de ändå inte får behålla det. Gården bör bestå av en mängd naturmaterial som barnen kan använda i sin lek enligt Grahn (1997) detta främjar leken då det inte finns samma ramar och regler kring naturmaterial som kring färdiga leksaker som måste plockas in efter dagens slut. Materialet bör dessutom finnas i så stora mängder att det inte ger upphov till konflikter utan räcker till alla.

En studie av barns utomhuslek Mårtensson (2004) visar att miljön kring barnet har en stor inverkan på leken. Barnens lek i studien var djupare och mer fantasifull kring öppna platser mellan träden där en mindre grupp barn gavs möjlighet att vistas tillsammans. Där fanns det också gott om löst material som främjade leken. Vidare beskrivs det hur tillgången till solbelysta partier mellan träden lockade till sig barnen och skapade ”förhållanden som tycks gynna stämningen i lek och samvaro” Sid 103. Sandlådan i studien ägnades inte så stor uppmärksamhet av de äldre barnen men blev intressant då vatten kom i in bilden. Mårtensson (2004) beskriver hur fantasileken blir mer målinriktad då de skapar och formar den fuktiga sanden. I partiet med mer allmän skogsmark som vetter ut mot en parkering fanns få leksammanhang observerade. Barnen befann sig gärna vid de mer färdigställda redskapen på gården såsom klätterställningen men Mårtensson beskriver här hur leken har formen av fysisk aktivitet men sällan går djupare än så. Anledningen till detta tror hon beror på att många barns föreställningar kring hur redskapen ska användas är så starka att det istället för att ge inspiration åt en fantasilek leder till maktkamp och konflikter mellan barnen. En annan intressant iakttagelse hon gjort är påverkan av gungornas placering på gården. Vid de gungor som var centralt placerade förekom ofta en korrekt turtagning mellan barnen då fröknarna ofta fanns i närheten. Leken hade här en karaktär av att gunga och turas om men stannade där och utvecklade inte nämnvärt. Gungorna som var placerade en bit bort omgivna av en skogsdunge där barnen oftast vistades utan vuxeninblandning omgavs av ett vidare lekförlopp där leken lättare tog form och barnens sociala samvaro djupnade.

2 Metod

2.1 Urval

31 barn från två olika förskolor har sammanlagt deltagit i studien varav 17 är flickor och 14 är pojkar.

Från förskola 1 har 18 barn deltagit, 10 flickor och 8 pojkar.

Från förskola 2 har 14 barn deltagit, 7 flickor och 6 pojkar.

En pedagog från varje förskola har intervjuats

Jag har medvetet valt barn i 4-5 års ålder på båda förskolorna samt försökt få en lika stor grupp pojkar som flickor. Detta för att kunna jämföra flickors och pojkars lek ur ett genusperspektiv.

2.1.1 Beskrivning av förskola 1 och 2

Förskola nr 1.

Förskola nr 1 är belägen i en mindre stad i södra Sverige. Förskolan består av två avdelningar som delar på förskolegården. Avdelningen där intervjuerna är genomförda har 25 barn i åldern 4-5 år varav 18 har deltagit i studien. På den andra avdelningen vistas 15 barn i åldern 1-3 år.

Förskolan ligger intill en lågstadieskola med ca 130 barn, förskolegården och skolgården avgränsas endast med ett staket på framsidan av förskolegården. På baksidan av förskolegården finns mycket naturmaterial såsom stockar och stenar, träd och löst material tegelstenar, brädor och pallar från industrier. På gården finns en stor sandlåda i anslutning till utgången från lilla avdelningen, det finns även tre gungor uppsatta i träd runt om på gården och cyklar tillgängliga i förråden. Gården har en odlingsplats där de odlar grönsaker och blommor på sommaren. För övrigt består gården av naturmark på baksidan och asfalt på framsidan, inga färdiga klätterställningar eller gungställningar finns. Detta finns dock gott om på skolgården dit den stora avdelningen går flera gånger i veckan.

Förskolan gränsar mot skolgården på ena sidan och mot en trafikerad väg samt en parkering på andra sidan.

För tydligare förklaring se bilaga.

Förskola nr 2.

Förskola nr 2 är även den belägen i en liten stad i södra Sverige. Förskolan har en stor och två små avdelningar, sammanlagt ca 60 barn. Intervjuerna är genomförda på den stora avdelningen där 25 barn i 4-5 års ålder vistas varav 13 har deltagit i studien.

Förskolegården sträcker sig runt hela huset men är avgränsad med staket mellan stora och lilla avdelningen. På gården finns både naturmark, kuperad terräng och asfalt. Det finns två gungställningar med staket runt och en friliggande klätterställning med repgunga och gungbräda. En stor sandlåda ligger på gården där det finns rutschkana och en båt av trä. Det finns två förråd med cyklar och en syrenberså med lekyta i mitten. En bil av trä finns försänkt i gräsmattan på framsidan och bredvid står en gunghäst. Det finns gott om klätterträd och en del löst material såsom tegelstenar och pinnar.

Förskolan är omgiven av skog på tre sidor, på den fjärde sidan finns en parkering.

För tydligare förklaring se bilaga.

2.1.2 Förberedelser och etiska överväganden.

Studien är genomförd efter forskningsetiska principer och grundar sig på individskyddskravets fyra huvudprinciper Vetenskapsrådet (2002):

Informationskravet innebär att alla som berörs eller deltar i studien ska informeras om studiens syfte samt vad den förväntas leda till. Det ska även framgå att studien är helt frivillig och att personerna när som helst kan dra sig ur. Vidare ske det framgå att alla uppgifter kommer behandlas helt anonymt Vetenskapsrådet (2002). Innan undersökningen informerade jag personalen på förskolorna samt skickade ut ett informationsbrev till alla berörda vårdnadshavare. Se bilaga.

Samtyckeskravet innebär att jag måste ha vårdnadshavarens samtycke då barnet är under femton år Vetenskapsrådet (2002). I mitt informationsbrev fick föräldrarna skriftligt godkänna om barnet fick delta i studien eller inte. Efter att ha fått vårdnadshavarens samtycke frågade jag även barnet om de ville delta och poängterade att det var helt frivilligt och att de när som helst kunde avbryta. Detta är en viktig etisk aspekt och det är viktigt att vara vaksam på barnens intressen. Barnens tillåtelse är minst lika viktigt som föräldrarnas Löfdahl (2004).

Konfidentialitetskravet innebär att alla som deltar i studien ska få vara helt anonyma och inte gå att känna igen. Det får inte nämnas namn på varken personer eller platser i studien men inte heller särdrag som gör att det går att identifiera en person. Alla som deltar i forskningsprojektet har tystnadsplikt Vetenskapsrådet (2002). Barnen i studien är endast benämnda som pojke eller flicka, inga namn nämns på personer eller förskolor. Inte heller staden där studien är gjord går att identifiera. Intervjuuppgifterna förvaras så att inga obehöriga kan ta del av dem.

Nyttjandekravet innebär att insamlade uppgifter endast får användas för avsett ändamål. Uppgifterna får inte lämnas ut till allmänheten eller användas i andra undersökningar Vetenskapsrådet (2002). Det insamlade materialet kommer enbart att användas i denna studie och kommer sedan förstöras.

2.2 Datainsamlingsmetod

Denna undersökning är genomförd med en kvalitativ metod med öppna intervjufrågor till både barn och pedagoger. Med kvalitativ metod menas att endast frågeområdet är bestämt i förväg. Frågorna kan variera från intervju till intervju beroende på hur den intervjuade svarar och vilka aspekter som tas upp Johansson, Svedner (2006). Syftet med intervjuerna är att belysa barns uppfattningar kring sin utemiljö med fokus på de platser barnen ser som negativa eller väljer bort i sin lek.

Intervjuerna genomfördes med barnen två och två på förskolegården när den var tom. Förskolorna jag valt att genomföra mina intervjuer på är förskolor där jag tidigare jobbat en del vilket gör att de allra flesta barnen känner igen mig och känner sig trygga med mig. Har man skapat en god kontakt innan med barnet finns det större förutsättningar för att de berättar och delar med sig av sina tankar. Doverborg, Pramling (1989). Jag förde anteckningar under tiden jag gick runt med barnet och renskrev sedan detta när intervjun var avslutad. När intervjuerna var insamlade och analyserade intervjuade jag även en pedagog på varje förskola för att få en djupare förståelse för deras syfte med de platser som barnen pekat ut som negativa.

2.3 Procedur

Barnen jag intervjuat har alla varit i ålder 4-5 år. Jag har använt mig av kvalitativa intervjuer med öppna frågor. Barnen har fått följa med mig ut på förskolegården två och två. Då jag har för avseende att skilja på resultaten mellan pojkar och flickor har jag alltid tagit med mig två flickor eller två pojkar i taget, det har aldrig skett någon blandning mellan könen.

Intervjuerna har genomförts på morgonen efter frukost då förskolegården varit tom. Detta för att minska påverkan från andra barn. Jag har även valt att genomföra mina intervjuer utomhus med barnen för att ge dem chansen att visa och berätta för mig om gården i sin riktiga miljö. Innan intervjun har jag pratat med barnen om att jag vill att de ska berätta om sin förskolegård för mig och visa mig de platser och de ställen som finns på deras gård samt berätta om de tycker om att vara där eller om de inte tycker om att vara där. Jag har sedan gått runt med barnen på gården och antecknat det de sagt. Jag har inte styrt dem mot vissa platser utan låtit barnen spontant visa mig runt.

Frågorna jag använt mig av har varit av öppen karaktär:

Berätta för mig om er förskolegård.

Berätta för mig om de platser som finns på er gård

Eftersom mitt syfte med studien är att belysa de platser barn väljer bort har jag gått vidare och ställt följdfrågor när jag fått ett negativt svar angående platsen från barnet. Jag har då ställt frågor som:

Varför är det inte roligt att vara här?

Hur skulle du vilja ändra på platsen så att det blev roligare här?

Berätta mera.

Intervjuerna med barnen fungerade bra och jag försökte att inte medvetet leda dem mot platser eller ställa ledande frågor. Jag uppfattade vid några tillfällen att barnen försökte tillfredsställa mina frågor genom att leta efter negativa platser. Det är en stor fara att man vid intervjuer utan att vara medveten om det själv påverkar den intervjuade genom sina förväntningar Johansson, Svedner (2006). Detta gjorde att jag var väldigt uppmärksam på att inte poängtera att det var de negativa platserna jag var ute efter utan att de istället skulle få känslan av att de visade mig runt på förskolegården och berättade spontant utan min påverkan. Intervjuerna med pedagogerna genomfördes på samma vis som med barnen. Jag valde en lugn stund på dagen då det inte var så stressigt på förskolan. Vi talade om de platser som barnen nämnt och jag bad sedan pedagogen berätta om förskolans syfte med platsen. Även denna intervju var kvalitativ då jag ville ha ett brett svarsområde.

Frågorna var väldigt öppna och ställdes på liknande sätt som till barnen:

Berätta för mig om syftet med den här platsen?

Tycker ni att platsen uppfyller sitt syfte eller skulle ni vilja ändra på något?

2.4 Analysmetod.

För att analysera mitt material har jag använt mig av en kvalitativ deskriptiv metod Gunnarson R (2002) som innebär att man baserar sin analys på teman - ledtrådar. Detta är en relativt ostrukturerad metod där man går igenom materialet och letar efter samband och mönster. Frågor man ställer sig är; vad handlar detta om, vad utmärker sig, vad är intressant och spännande? Denna metod passade mitt material bra då jag fått ett ganska stort material att analysera vilket gav mig möjlighet att leta efter kopplingar i barnens svar och platser som utmärkte sig. Denna metod är ingen metod som djupanalyserar utan mer skrapar på ytan av ett material vilket passade mina frågeställningar bra då de i huvudsak gick ut på att hitta de platser på förskolegården som barnen upplevde som negativa.

Materialet är även analyserat enligt en kvantitativ metod med fokus på sambandsanalys Gunnarson R (2002). Med det menas att man sammanställer data i siffror och presenterar resultatet med fokus på samband och skillnader. Denna metod passade bra att följa upp den kvalitativa analysen med då sambanden och skillnaderna blev tydligare presenterade i resultatet.

2.4.1 Reliabilitet

Reliabilitet betyder tillförlitlighet vid mätning och kan påverkas av en mängd faktorer Johansson Svedner (2006). Intervjuaren kan ha påverkat svaren med sin inställning och genom att ställa ledande frågor, liksom väder vind och miljöpåverkan kan ha skett. Barnen som deltog i studien kände mig ganska väl vilket gjorde att svaren jag fick kändes spontana och inte konstlade. Vi befann oss alltid ensamma utomhus under intervjun för att inte bli påverkade av andra barn. Det som troligtvis har påverkat svaren i studien är årstiden och det väder som rådde under intervjutillfällena. Barnens svar var tydligt sammankopplade med de lekar som förekom vid de olika platserna och när årstiderna växlar förändras också barnens lek. Ett tydligt exempel är barnen som beskrev hur de brukade leka brandman vid syrenbusken men att det inte var något bra ställe nu för vattnet hade frusit till is vilket gjorde att inte leken gick att genomföra.

2.4.2 Validitet

Validitet avser att belysa att det jag mäter är relevant och syftar till att påvisa att jag använder mig av rätt sak vid rätt tillfälle Gunnarson R (2002) Mina verktyg består av kvalitativa intervjuer med anteckningar förda under samtalet. Denna metod tycker jag ger studien hög validitet då intervjuer gav mig tydliga svar på frågeställningarna studien syftade till att belysa. Vi befann oss hela tiden utomhus på den plats som var avsedd att undersöka vilket ytterligare ökade validiteten då barnen genom att befinna sig på platsen lättare kunde knyta an till platsen och visa mig runt rent fysiskt. Att föra anteckningar kan vara både positivt och negativt för reliabiliteten i en studie. Det finns risk att man inte hinner med att skriva ned vad den intervjuade säger och därmed missar en del viktig information. Detta löser man genom att spela in samtalet på band. Anledningen till att jag trots detta valde att föra anteckningar var att jag tror att en bandspelare skulle hämma barnen då de inte alls är vana att bli inspelade, det skulle också varit svårt att få en korrekt ljudupptagning utomhus. För att minska risken för bortfall av information under intervjun renskrev jag alltid intervjuerna direkt efter intervjutillfället och intervjuade bara 4 barn per dag.

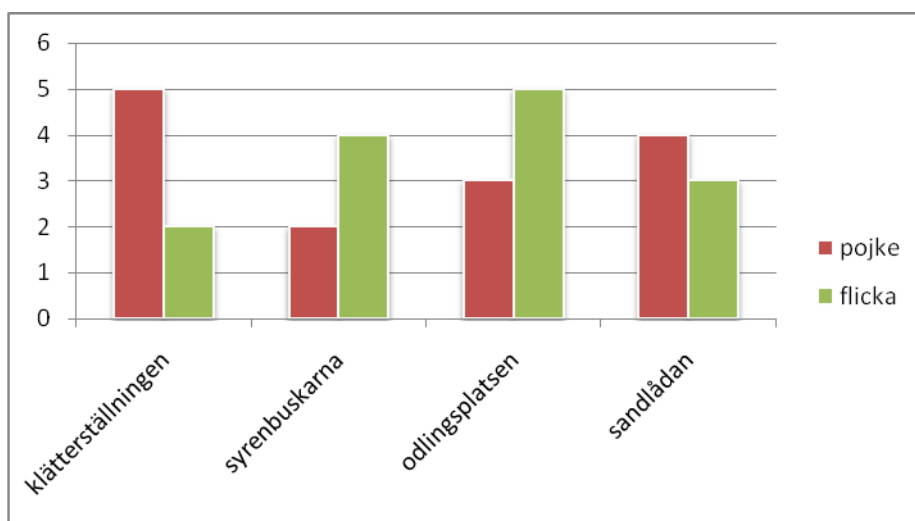
3 Resultat

I min resultatdel kommer jag besvara de frågeställningar som studien syftar till att belysa. Platserna som barnen pekat ut på förskolorna är redovisade parallellt från förskola 1 och 2 då syftet med studien inte är att göra en jämförelse mellan förskolorna utan belysa platser som väljs bort.

Frågeställningar:

1. Vilka platser på förskolegården har barnen valt bort och varför?
2. Väljer flickor och pojkar bort olika sorters platser?
3. Vad är pedagogens tankar kring dessa platser?

Från förskolorna har sammanlagt 31 barn deltagit i studien. 17 flickor och 14 pojkar. Barnen i studien gav övervägande positiva svar kring de platser som de visade mig på förskolegårdarna. Dock fanns det fyra platser som flera av barnen benämnde i negativa ordalag: Klätterställningen, syrenbuskarna, odlingsplatsen och sandlådan.

Odlingsplatsen

Odlingsplatsen (nr 9 på kartan) benämndes negativt av tre pojkar och fem flickor. Anledningen till detta var att det var tråkigt att vara där och att det inte fanns så mycket material att leka med. Vidare beskrevs att de inte fick cykla där inne och att det var mörkt att vara där. Odlingslådorna beskrevs som att det var i vägen när de lekte. Tre barn beskrev att det var fröken som skötte odlingslådorna.

Anledningen till att de inte lekte på platsen beskrevs av två pojkar och då låg fokus på just odlingslådorna. Barnen upplevde att de var i vägen när de lekte men de beskrev också hur de gärna skulle ha dem att leka med om inte jorden var i dem. De kunde då fungera som bilar i leken.

Pedagogernas syfte med odlingsplatsen är att barnen ska få ett kretsloppstänkande. Pedagogen berättar att det för tillfället inte finns någon speciell person som ansvarar och sköter odlingsplatsen och berättar att det tyvärr inte utnyttjar platsen så mycket. Kanske beror det på okunskap menar pedagogerna och berättar att det finns en vision att utnyttja den mera. Platsen

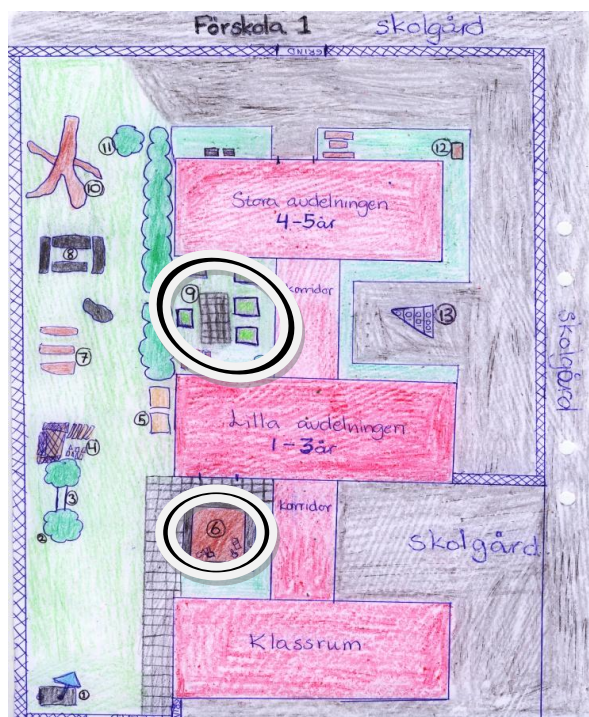
används intensivast under våren då barnen tillsammans med pedagogerna rensar och sår nytt. På sommaren äter barnen mycket bär som växer där.

Sandlådan

Sandlådan (nr 6 på kartan) beskrevs som negativ av fyra pojkar av åtta och av tre flickor av tio. Anledningen till detta beskrevs av sex barn som att "småbarnen" leker här. Barnen uppfattade att de små barnen från lilla avdelningen var i vägen i sandlådan och att de förstörde det de stora barnen byggde. Ett barn tyckte att det var tråkigt för att det inte fanns så mycket sand i sandlådan. En flicka beskrev det som att småbarnen var de som var oftast i sandlådan och att de förstör det som de stora barnen bygger. Detta förstärktes ytterligare av en pojkes kommentar då jag frågade om man kunde ändra på platsen på något sätt så att den blev bra:

- *Ett staket runt om så att inte småbarnen kan komma in hit.*

Sandlådan hade pedagogerna själva fått bestämma var den skulle vara på förskolegården och bestämt sig för att placera den centralt. Den blev fyrkantig men de ville hellre haft den omgiven av naturmaterial. De ville också haft fler sandlådor på gården men det gick inte av ekonomiska skäl.

Klätterställningen

Klätterställningen (plats nr 9 på kartan) benämndes i negativa ordalag av både flickor och pojkar. Två av flickorna och fem av pojkarna hade något negativt att säga.

Vid klätterställningen finns både klätterställning, repgunga och gungbräda. Det som utmärkte sig tydligast vid klätterställningen var den gungbräda som fanns där. Den beskrevs som tråkig och ”inte bra” och anledningen till detta var att den bara gick att gunga på eller att den helt enkelt inte var rolig. En flicka beskrev den dock med mycket starka ord:

- *Gungbrädan hatar jag. Den är för små barn, den är ju inte för mig jag är ju snart sex år vet du väll!*

Leken kring klätterställningen uppfattades av pedagogen som att det ofta är samma barn som leker där men huvuddelen är flickor.

Syrenbuskarna

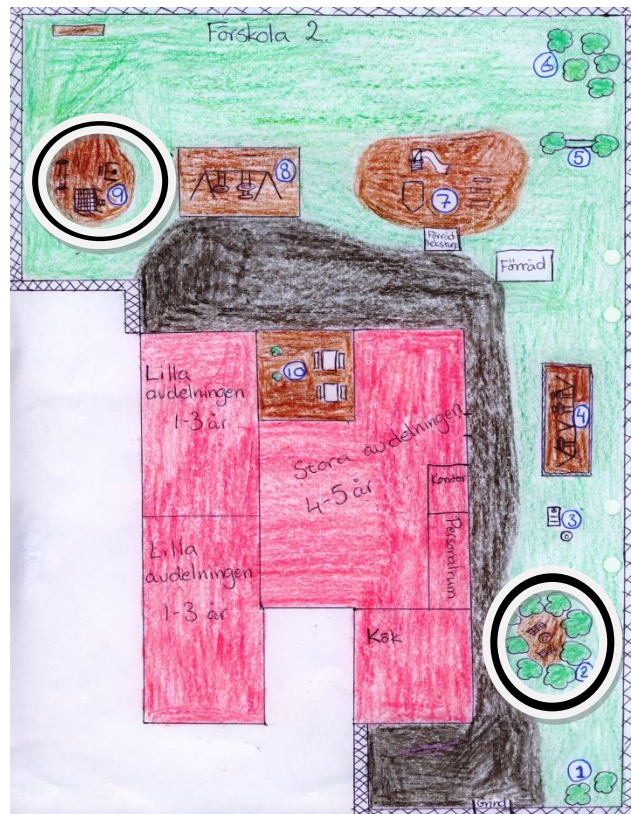
Syrenbuskarna (plats nr 2 på kartan) beskrev i negativa ordalag av både flickor och pojkar. Två pojkar av sex och fyra av sju flickor benämnde syrenbuskarna negativt.

Anledningen till att pojkarna såg på platsen som negativ var för att det inte längre fanns något vatten att använda i leken. Vattnet hade frusit till is p.g.a. kylan under natten. De beskrev hur de brukade leka brandman på platsen men att det inte längre gick att leka den leken för att vattnet frusit till is.

Anledningen till att flickorna såg negativt på platsen var att det var för mycket barn där inne och att de då inte fick plats. Flera av flickorna påpekade att det var en massa killar där så de inte kunde vara där då ofta. De beskrev hur killarna ofta skyndade sig ut för att hinna till platsen först. Flickorna menade att pojkarna trängde sig in först på platsen och att de då inte kunde vara där trots att de ville. Längtan efter att få vara själva på platsen förstärktes ytterligare genom att två flickor sa:

- *Vi skulle bygga ett rosa hus där bara vi får vara. Vi skulle säga till fröken att vi har köpt det och då skulle vi få vara här själva.*

Syrenbuskarna uppfattade pedagogen som en positiv plats där barnen lekte ofta och mycket. Pedagogen berättade att det var en populär plats på gården men att det var huvudsakligen pojkar som lekte där inne. Lekarna som förekom i syrenbusken var typiska ”pojklekar”

3.1 Barnintervjuer.

Barnen på förskolorna var överlag väldigt positivt inställda till sina förskolegårdar. De fyra platser som omnämns ovan är de platser där flertalet barn haft en negativ åsikt. Det var dock en del platser som enskilda barn kommenterade och tyckte mindre om. Anledningen var då oftast avsaknad av material eller regler som gällde på den platsen som tycktes störa leken. En annan anledning var rädsla för vissa platser i form av att de inte vågade klättra i trädet eller på klätterställningen för att det var för halt eller för högt.

Gungorna på förskola 2 bestod av både små och stora gungor. Detta var en populär och mycket positiv plats, dock benämndes de små gungorna som negativa överlag då de ansågs svåra och tråkiga att gunga på. En stor del av barnen nämnde att de små gungorna var "bäbisgungor" och till för mindre barn.

3.2 Lek och känslor

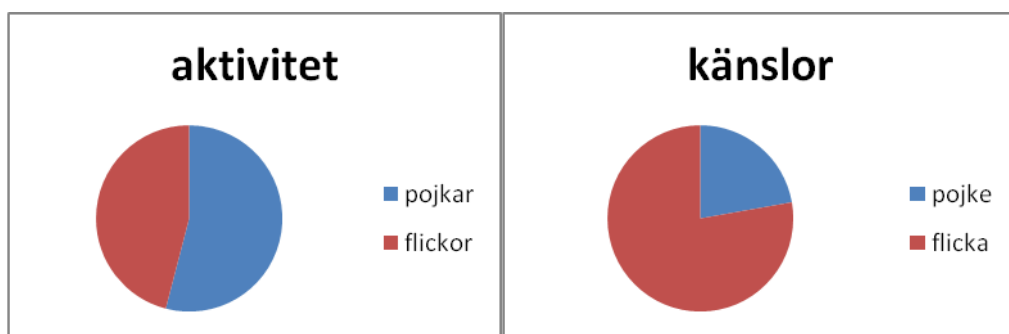
När barnen talade om platserna på gårdarna var det hela tiden förknippat med antingen en lek eller med känslor kring platsen. Barnen visade med hela kroppen hur de brukade leka, de gungade, klättrade och visade rent fysiskt mycket tydligt hur platsen användes i leken. En pojke klättrade in i busken och stod helt stilla, sen viskade han till mig:

- *Man måste vara stilla som en staty så att polisen inte ser att det är tjuvar. Busken är en polisstation och på andra sidan är fängelset.*

Platserna var också förknippade med känslor. Då stod barnens mest stilla och berättade för mig hur det kändes att vara på platsen. Det var både negativa och positiva känslor som förekom. En flicka berättade hur det kändes när hon gungade:

- *Jag tycker om att gunga för då känner jag mig fri. Nästan som en ängel som flyger.*

Barnens tankar kring de fyra platserna som pekades ut som negativa beskrev både känslor och aktivitet. Dock fanns det en skillnad mellan pojkarna och flickornas beskrivning av platserna i studien. Flickorna beskrev platserna med fokus på mer känslor än vad pojkarna gjorde. Pojkarna hade en något övervägande majoritet på aktivitet förknippad med platserna.

3.3 Sammanfattning av resultatet

Min diskussion kommer att ha ett barnsperspektiv som utgångspunkt då studien syfte är att belysa barnens tankar och känslor kring de platser de valt bort på förskolegården. Fokus kommer ligga på miljön och dess påverkan på barnen.

I resultatet framkom sammanlagt fyra platser på förskolorna som benämndes negativt av barnen. Dessa platser ansågs negativa av båda pojkar och flickor men flickorna förknippade platserna mer med känslor och pojkarna mer med aktivitet kring platsen. Platserna kommer att presenteras en och en och diskuteras i förhållande till tidigare forskning. Som avslutning kommer ett genusperspektiv presenteras för att belysa de likheter och skillnader som framträtt mellan könen.

4 Diskussion

4.1 Tillförlitlighet

Reliabiliteten i studien är hög. Alla intervjuer har gått till på samma sätt. Det som varit annorlunda och kan ha påverkat barnens svar är väder och vind. Vid ett tillfälle hade det snöat dagen innan och barnen hade åkt stjärklapp på kullen på förskolegården. Detta påverkade svaren vid intervjun då barnen var fokuserade på kullen och på att få berätta om den. Likaså hade marken frusit och sanden blivit hård att gräva i vilket kan ha påverkat barnens känslor kring vissa platser. Det som ytterligare kan ha påverkat reliabiliteten negativt är att barnen på förskola 2 delade gård med den lilla avdelningen där barnen var 1-3 år. Barnen på förskola 1 hade gården för sig själva vilket gjorde att ingen konkurrens kring platserna uppstod.

Validiteten är relativt hög då vi täckt in de områden studien hade för avsikt att undersöka. Andelen flickor och pojkar har varit relativt likvärdiga vilket gjort att ett genusperspektiv kunnat synliggöras. Även antalet barn på respektive förskola har varit likartade.

4.2 Teoretisk tolkning

Odlingsplatsen

I min intervju med pedagogen på förskolan framgick det tydligt att förskolans syfte med platsen inte i första hand var att erbjuda barnen en plats att leka på. Antagligen har detta påverkat barnens uppfattning kring platsen och i deras ögon gjort den till en mindre intressant plats för lek. Grahn (1997) beskriver hur verbala regler kan påverka leken negativt och det är sannolikt detta som hänt här. För att personalen ska kunna uppfylla sitt syfte med platsen som var att ge barnen en kunskap kring naturens kretslopp så måste det finnas regler kring den här platsen för att få det att fungera. Detta tycks störa barnens lek då de inte får ta in saker där, inte cykla och inte gräva i lådor osv.

Barn har ett behov av att göra platsen till sin egen skriver Grahn (1997) och det upplevde jag inte att barnen gjort med den här platsen. Platsen beskrevs av flera barn som frökens då det var hon som skötte om odlingslådorna, kanske hade resultatet blivit annorlunda om studien genomförts på våren då det varit högre aktivitet vid platsen och barnen varit mer involverade. De hade då antagligen känt sig mer delaktiga i platsen och kunnat koppla samman platsen till olika aktiviteter som genomfördes där. Som det såg ut nu på hösten så användes inte platsen nämnvärt, delvis pga. att det helt enkelt inte är speciellt mycket att göra med en odlingsplats på hösten.

Sandlådan

Sandlådan är en plats som barnen valde bort trots att den uppfattade den som attraktiv. Att platsen blev negativ berodde på att ”småbarnen” som de valde att kalla 1-3 åringarna helt enkelt tagit över platsen. Sandlådan låg i anslutning till utgången från deras avdelning och det blev på så vis en naturlig och trygg plats för dem att leka på.

De stora barnen uttryckte också en uppgivenhet över att det de gjorde bara förstördes av de små barnen och på så vis förlorade leken sin mening Grahn (1997) då de ändå inte fick behålla det de skapat. Liksom i Mårtenssons studie (2004) är sandlådan en attraktiv plats även

för stora barn och speciellt då man tillför vatten så de får möjligheter att skapa och forma sanden och sedan använda den i sin lek.

Precis som odlingsplatsen upplevdes som ”fröknarnas” så upplevdes sandlådan som ”småbarnens” vilket gjorde att de större barnen inte hade möjlighet att göra den till sin egen Grahn (1997). Detta var den stora anledningen till att barnen inte lekte där. Denna slutsats förstärktes ytterligare då jag två veckor efter studien kom tillbaka till förskolan för att fotografera platserna. De hade då fått ytterligare en sandlåda på förskolan omgiven av naturmaterial såsom de önskat. Där grävde de stora barnen för fullt och ägnade en stor del av sin tid och uppmärksamhet utomhus åt sanden.

Klätterställningen

Gungbrädan utmärkte sig tydligt vid klätterställningen. Flickan som i så starka ord beskrev att hon ”hatade den ” förknippade tydligt platsen med sig själv Grahn (1997) och kände sig antagligen kränkt över att den ens fanns på deras förskolegård där det bara var stora barn som lekte.

Att de andra barnen tyckte att gungbrädan var tråkig bottnade antagligen i att det inte gick att utveckla leken vid gungbrädan dels för att den var så förknippad vid vad de förväntades göra där Grahn (1997) men också för att den inte utmanade barnen och gav upphov till en fantasilek. Vygotskij (1999) menar att känslan i hög grad påverkar leken och dess utformning och en tråkig känsla som omger gungbrädan ger naturligt inte upphov till roliga lekar.

Syrenbusken

Syrenbusken var en plats som beskrevs av barnen som en plats förknippad med väldigt mycket fantasilek. De som ansåg den som negativ var i första hand flickorna och anledningen till detta vara att de inte fanns tillräckligt med utrymme för dem att vara där. Pojkarna på förskolan hade lagt beslag på platsen trots flickornas önskan om att vara där. De hade ingen chans att göra platsen till sin egen Grahn(1997) men satte sig heller inte upp mot pojkarna för att kunna ta platsen i besittning.

Pedagogen beskrev hur platsen ofta användes som lekplats och jag fick intrycket att detta vara en väldigt attraktiv plats. Den uppfyllde de krav som Mårtensson (2004) i sin studie beskrev att en attraktiv plats bör ha. Här finns möjlighet för barnen att gå undan och leka ostört, tillgången till löst material var stor och platsen erbjöd barnen en möjlighet att fördjupa sin lek genom att främja det sociala samspelet Grahn (1997) då det inte fanns några regler som omgav platsen och barnen slapp bråka om materialet då tillgången var så stor att det räckte till alla.

4.3 Avslutande sammanfattning

Gemensamt för dessa fyra platser har varit att barnen inte haft möjlighet att göra platsen till sin egen. Orsakerna till detta har varit olika men detta visar hur otroligt starkt detta påverkar barnens lek och val av platser. Forskning Mårtensson (1993) Grahn (1997) m.fl. har gång på gång påvisat vikten av att låta barnen göra platsen till sin och detta stämmer väl överens med det resultat studien visar. Liksom Mårtenssons studie (2004) framkommer det tydligt hur miljön kring barnet har en påverkan på leken, samspelet och samvaron.

4.4 Tolkning ur ett genusperspektiv

Studien visade att flickorna och pojkarna valde bort samma sorts platser på förskolegården, det fanns inget som tydde på att de som Davies (2003) och Wahlström (2003) beskriver valde vissa platser utefter sin könsidentitet. Antagligen hade resultatet blivit ett annat om studien gjorts inomhus där miljön oftast inte är lika könsneutral. Inomhus finns kanske en hemvrå, en bilhörna, en snickarverkstad osv. som på ett tydligare sätt signalerar olika könstillhörigheter.

Den största skillnaden mellan könen framkom vid syrenbusken. Detta var en plats som präglades av en balans mellan mångfald, oordning och ordning Skantze (1998) vilket antagligen var en av anledningarna till att den blev attraktiv. Men det finns också en uppenbar risk med dessa platser då maktordningen mellan barnen blir extra tydlig vid sådana här platser. Pojkarna tog här över platsen helt och paralleller kan dras till pojkars och flickors subjektskapande. Att flickorna låter pojkarna ta över platsen kan bero på att de redan i den här åldern är formade som individer av samhället och förväntas bete sig på ett visst sätt Davies (2003) Svaleryd (2002). Flickorna ger efter för pojkarna hellre än att ta strid då det leder till lugn och ro istället för till konflikt.

Vid platsen kunde man ana hur konkurrensen mellan barnen gjorde att de använde sig av sin könstillhörighet för att förstärka sin position. Pojkarna lekte typiska ”pojklekar” som pedagogen beskrev det och flickorna ville bygga ett rosa hus där som bara de fick vara i. Detta visar att barnen redan i den här åldern är medvetna om vilka lekar och normer som förstärker deras kön Hwang, Nilsson (2003).

Pojkarna och flickorna kopplade samman platserna med känslor och aktivitet. Den största skillnaden fanns vid känslor där flickorna hade en övervägande majoritet. Paralleller kan dras till tidigare forskning som visar att flickor leker mer omhändertagande lekar och pojkar mer fysiska lekar Hwang, Nilsson (2003). Både Davies (2003) och Wahlström (2003) följer samma linje där de beskriver hur inre begränsningar styr barnet mot vissa beteenden beroenden på vad de upplever att de förväntas känna och göra. Samhällets förväntningar och normer har redan i den här åldern haft sin tydliga inverkan på barnet. Svaleryds beskrivning av den kollektiva förankringen av normer och förväntningar som barnen delar i vardagen gör sig här tydliga då de flesta flickor använder sig av känslor för att beskriva platserna. Något som passar väl in i rådande könsmonster.

4.5 Slutsatser samt förslag till fortsatt forskning/praktisk tillämpning

I och med denna studie har jag fått ökad kunskap kring miljöns påverkan på barnen lek. Syftet med studien var att belysa barnens tankar och känslor kring de platser de valt bort på förskolegården och det tycker jag att jag lyckats med. Det har varit oerhört intressant att se vilka platser som framkom och varför de valdes ut som negativa. Jag anser att jag lärt mig en hel del av studien som jag kommer ha nytta av i mitt framtida yrke;

- Min medvetenhet om miljöns påverkan på leken har stärkts genom att jag har lyckats synliggöra de faror i miljön som kan ha en negativ inverkan på leken.
- Studiens resultat kan användas som grund i min framtida roll som förskollärare men också för aktiva lärare inom förskola inför en förändring eller en nybyggnad av en förskolegård.
- Jag kommer även i framtiden vara mer försiktig med de verbala regler jag sätter upp för barnen då jag insett hur stor påverkan de har på leken.

Det finns flera lösa trådar i arbetet som kan tas upp av andra studenter och bedrivs studier på. Genusperspektivet är synliggjort i studien och man skulle kunna gå vidare med det och på ett djupare plan studera vad flickor respektive pojkar förknippar platser på förskolegården med.

En studie kring platser som väljs bort skulle även kunna göras inomhus för att se om skillnaden blir större mellan könen då inomhus miljön oftast inte är lika könsneutral som en utomhusmiljö. Likaså kan man se om åldern på barnen påverkar resultatet, liksom platsernas position i förhållande till varandra. En liknande studie skulle även kunna genomföras på en allmän lekplats eller i ett skogsområde. En jämförelse mellan leken i ett skogsområde och på en förskolegård skulle vara oerhört intressant.

En annan vinkling skulle kunna vara att bedriva en likadan studie som jag gjort men under en annan årstid. En studie gjord på våren eller sommaren skulle antagligen ge ett annat resultat. Exempelvis skulle antagligen odlingsplatsen som framkom i resultatet inte utmärka sig då barnen är mer involverade vid denna plats på den här årstiden. Platserna på förskolegården skulle också på våren och sommaren vara omgiven av mer natur i form av täta buskar och träd med löv vilket antagligen skulle påverka resultatet då de lummiga platserna på gården skulle vara flera. Konkurrensen kring dessa platser skulle då inte vara så stor utan räcka till för alla barn.

5 Referenser

- Berefeldt, G (1998) *Barnens rum*. Centrum för barnkulturforskning. Stockholms universitet. Jinab.
- Davies, B (2003) *Hur flickor och pojkar gör kön*. Liber AB
- Doverborg E, Pramling I (1989) *Att förstå barns tankar. Metodik för barnintervjuer*. Liber AB
- Gunnarson R. Copyright [Dept of Prim Health Care Göteborg University - Research methodology web site]. Okt 31, 2002. <http://infovoice.se/fou>. (Hämtad 2008-11-06)
- Grahn, P et al. (1997), *Ute på dagis*. (Stad & Land nr 145, 1997), Movium, SLU, Alnarp
- Hwang P, Nilsson B, (2003) *Utvecklingspsykologi*. Natur och kultur Stockholm.
- Johansson B, Svedner P (2006) *Examensarbetet i lärarutbildningen. Undersökningsmetoder och språklig utformning*. Kunskapsföretaget i Uppsala AB
- Löfdahl, A (2004) *Förskolebarns gemensamma lekar – mening och innehåll*. Studentlitteratur AB
- Mårtensson, F (2004) *Landskapet i leken. En studie av utomhuslek på förskolegården*. SLU Alnarp.
- Norèn-Björn, Eva, Mårtensson, Fredrika, Andersson, Inger (1993). *Uteboken* Stockholm: Liber
- Svaleryd, K (2002) *Genuspedagogik* Liber
- Utbildningsdepartementet. (1998) *Läroplan för förskolan, (Lpfö 98)*. Stockholm: Fritzes förlag
- Vygotskij L, (1999) *Vygotskij och skolan*. Studentlitteratur AB.
- Vygotskij, L. S. (1981). *Psykologi och dialektik: en antologi* (L-C. Hydén inl. urval och övers.). Stockholm: Norstedts.
- Vetenskapsrådet. (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm
- Wahlström K, (2003) *Flickor, pojkar och pedagoger*. Sveriges utbildningsradio AB.

Bilaga 1.

Hej!

Jag heter Anja Mistrén och är student från Lärarprogrammet på Högskolan i Gävle. Jag är nu inne på min sjunde termin och håller på att skriva mitt examensarbete. Arbetet kommer att belysa barns lek på förskolegården. Jag vill med mitt arbete undersöka var barnen leker och hur de utnyttjar utrymmena på gården. Syftet med arbetet är att lära mig mer om hur barnen använder sig av den pedagogiska miljön på förskolan och hur de utnyttjar miljön i leken, något jag kommer att ha stor nytta av inför mitt kommande yrke som lärare i förskolan.

För att genomföra min undersökning önskar jag att intervjua barnen, samt observera barnen i leksituationer på gården. Frågorna i intervjun kommer att vara öppna för att barnen ska få möjlighet att berätta fritt utifrån egna tankar och upplevelser.

Det är frivilligt för barnen att delta och de kan när som helst avbryta intervjun. Materialet kommer enbart att användas i denna studie och inte visas för någon annan och när studien är slutförd kommer materialet att förstöras. Varken förskolans eller barnens namn kommer att synas i arbetet och jag har givetvis tystnadsplikt.

För att kunna genomföra intervjuerna med barnen behöver jag tillstånd från er föräldrar.

Jag tillåter att mitt barn deltar

JA

NEJ

Barnets namn: _____

Förälders underskrift: _____

Lämna den ifyllda lappen till förskolan så fort som möjligt, dock senast tisdag 21/10

Om det är något ni undrar över går det bra att kontakta mig.

Vänliga hälsningar

Anja Mistrén mailadress: xxxxxxxxx tel. xxxxxxxxx

Frågor till barnintervjun:**Bilaga 2**

Berätta för mig om de platser som finns på er förskolegård.

Berätta för mig om de platser som finns på er gård

Varför är det inte roligt att vara här?

Hur skulle du vilja ändra på platsen så att det blev roligare här?

Frågor till intervju med pedagoger:

Berätta för mig om syftet med den här platsen?

Tycker ni att platsen uppfyller sitt syfte eller skulle ni vilja ändra på något?

Karta över förskolegården på förskola 1.

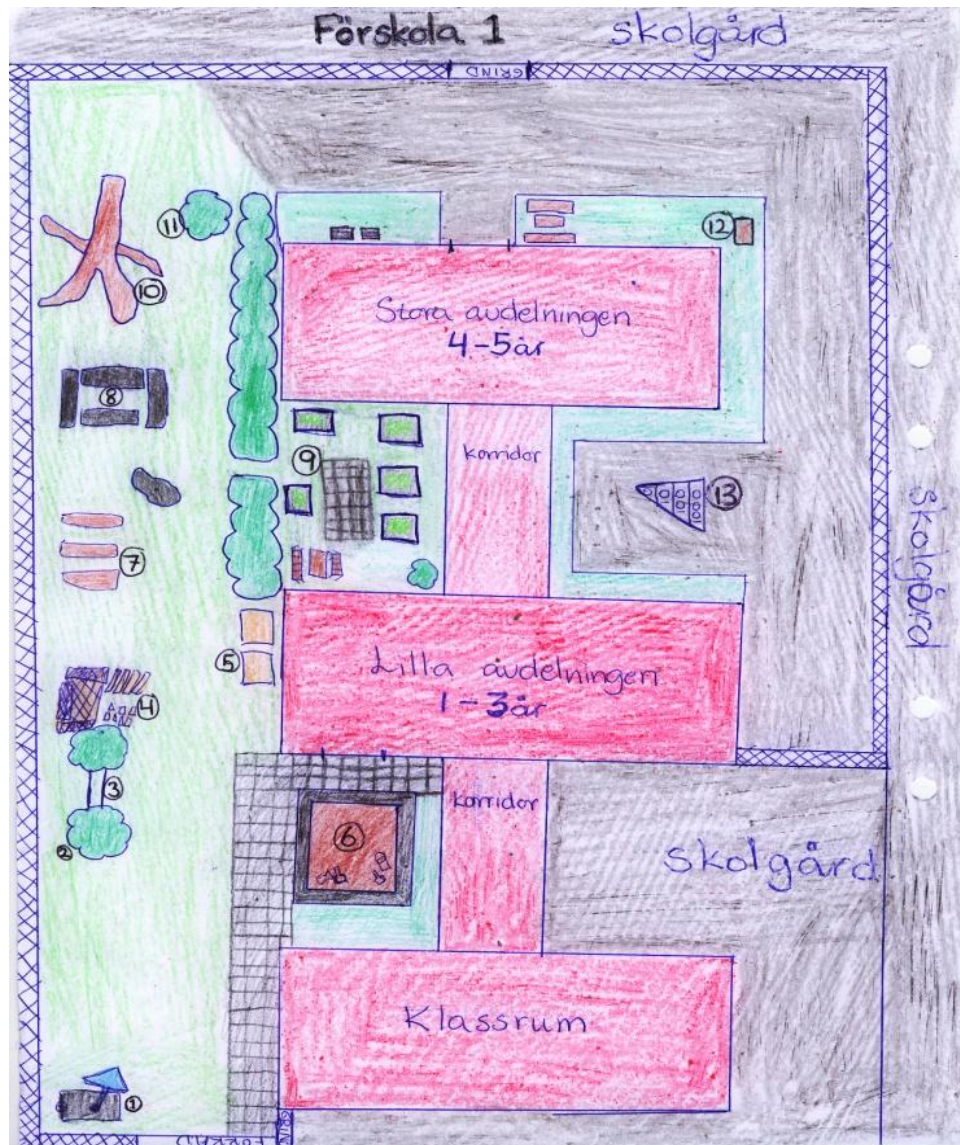

Bild nr 1

Bild nr 2

Bild nr 3

Bild nr 4

Bild nr 5

Bild nr 6

Bild nr 7 (vid fotograferingstillfället har det fyllt på med sand mellan stockarna, detta fanns inte under intervjutillfällena).

Bild nr 8

Bild nr 9

Bild nr 9 (annan vinkel)

Bild nr 10

Bild nr 11

Bild nr 12

Bild nr 13

Bild nr 1

Bild nr 2

Bild nr 3

Bild nr 4

Bild nr 5

Bild nr 6

Bild nr 7

Bild nr 8

Bild nr 9

Bild nr 9 (gungbrädan)

Bild nr 10

